Будинки і споруди

ЖИТЛОВІ БУДИНКИ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» (ДП «НДІБК»)

РОЗРОБНИКИ: **Г. Фаренюк**, д-р техн. наук (науковий керівник); **Ю. Слюсаренко**, канд. техн. наук; **Н. Гах**, канд. техн. наук; **О. Лісений**, канд. техн. наук; **О. Киричок,** канд. техн. наук; **Ю. Мелашенко**, канд. техн. наук; **К. Бабік**, канд. техн. наук; **Г. Агєєва**, канд. техн. наук

2 ВНЕСЕНО: Департамент технічного регулювання у будівництві Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України

3 ПОГОДЖЕНО: Міністерство охорони здоров'я України
(лист від …)
Міністерство цифрової трансформації України
(лист від …)
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
(лист від …)
Міністерство внутрішніх справ України
(лист від ….)

4 ЗАТВЕРДЖЕНО: наказ Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України від ….. №…..,

НАБРАННЯ ЧИННОСТІ: першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня реєстрації та оприлюднення на порталі Єдиної державної електронної системи у будівництві … (з 202х-ХХ-ХХ)

ТЕКСТ ЗМІН

ЗМІСТ

У Розділі 7 назву «Системи зв'язку та сигналізації» викласти у новій редакції: «Електронні комунікаційні мережі та системи сповіщення.».

Назву Розділу 10 викласти у новій редакції: «САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ.».

Доповнити додатками:

«ДОДАТОК Г (довідковий) Захист від шуму та вібрації житлових приміщень.

ДОДАТОК Д (довідковий) Рекомендації щодо планувальних рішень інклюзивних приміщень.».

Розділ 2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Вилучити такі нормативно-правові акти та нормативні документи:

«ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення»

«ВБН В.2.2-ЦЗН-2002 Центри зайнятості населення базового рівня (Заклади соціального призначення)»

«ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування»

«ДСТУ 2339-94 Енергозбереження. Основні положення»

«ДСТУ Б В.2.1-27:2010 Палі. Визначення несучої здатності за результатами польових випробувань»

«ДСТУ Б В.2.6-145:2010 Захист бетонних і залізобетонних конструкцій від корозії. Загальні технічні вимоги (ГОСТ 31384-2008, NEQ)»

«ДСТУ Б В.2.6-193:2013 Захист металевих конструкцій від корозії Вимоги до проектування»

«ДСТУ Б В.2.6-199:2014 Конструкції сталеві будівельні. Вимоги до

виготовлення»

«ДСТУ Б В.2.6-200:2014 Конструкції металеві будівельні. Вимоги до монтажу»

«ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху»

«ДСТУ-Н Б В.2.6-100:2010 Конструкції будинків і споруд. Методи визначення теплостійкості огороджувальних конструкцій»

«ДСТУ-Н Б В.2.6-101:2010 Конструкції будинків і споруд. Метод визначення опору теплопередачі огороджувальних конструкцій»

«НПАОП 0.00-1.51-88 Правила устройства и безопасной эксплуатации фреоновых холодильных установок (Правила улаштування та безпечної експлуатації фреонових холодильних установок)»

«НПАОП 40.1-1.32-01 (ДНАОП 00.1-1.32-01) Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок»

«ПУЕ-2017 Правила улаштування електроустановок»

«ДСанПіН 145-2011 Державні санітарні норми і правила утримання територій населених місць»

«ДСанПіН 239-96 Державні санітарні норми і правила захисту від впливу електромагнітних випромінювань»

«ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»

«ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації»

«ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»

«ДГН 6.6.1.-6.5.001-98 Державні гігієнічні нормативи. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)»

«ГН 2.2.6-166-2009 Орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених місць»

«Стандарт СОУ ЖКГ 75.11-35077234.0015:2009 Правила визначення

фізичного зносу житлових будинків.».

Замінити познаку та назву таких нормативних актів та нормативних документів:

«ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України» *на* «ДБН В.1.1 -12:2025 Будівництво у сейсмічних районах. Основні положення»

«ДБН В.1.2-6-2008 Механічний опір та стійкість» на «ДБН В.1.2-6:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість»

«ДБН В.1.2-7-2008 Пожежна безпека» на «ДБН В.1.2-7:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека»

«ДБН В.1.2-8-2008 Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища» на «ДБН В.1.2-8:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Гігієна, здоров’я та захист довкілля»

«ДБН В.1.2-9-2008 Безпека експлуатації» на «ДБН В.1.2-9:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації»

«ДБН В.1.2-10-2008 Захист від шуму» на «ДБН В.1.2-10:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму та вібрації»

«ДБН В.1.2-11-2008 Економія енергії» на «ДБН В.1.2-11:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Енергозбереження та енергоефективність»

«ДБН В.2.2-5-97 Захисні споруди цивільної оборони» на «ДБН В.2.2-5:2023 Захисні споруди цивільного захисту»

«ДБН В.2.2-10-2001 Заклади охорони здоров'я» на «ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я. Основні положення»

«ДБН В 2.5-23:2010 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення» на «ДБН В.2.5-23:2025 Проєктування електроустановок житлових будинків та громадських будівель і споруд»

«ДБН В.2.6-31:2016 Теплова ізоляція будівель» на «ДБН В.2.6-31:2021 Теплова ізоляція та енергоефективність будівель»

«ДСТУ Б А.2.2-7:2010 Проектування. Розділ інженерно-технічних

заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об`єктів. Основні положення» замінити на «ДСТУ 8773:2018 Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту в складі проектної документації на будівництво об`єктів»

«ДСТУ Б EN 13384-2:2010 Димоходи. Методи теплотехнічного та аеродинамічного розрахунків. Частина 2: Димоходи з підключенням декількох теплогенераторів (EN 13384-2:2003+A1:2009, IDT)» на **«**ДСТУ EN 13384-2:2018 (EN 13384-2:2015, IDT) Конструкції для видалення димових газів. Теплотехнічний та аеродинамічний розрахунок. Частина 2. Конструкції для видалення димових газів від кількох джерел тепла»

«ДСТУ Б EN 15316-2-3:2011 Методика розрахунку енергопотреби та енергоефективності системи. Частина 2-3. Теплорозподілення в системі опалення» на «ДСТУ EN 15316-2:2017 (EN 15316-2:2017, IDT). Енергоефективність будівель. Метод розрахунку енергопотреби та енергоефективності системи. Частина 2. Тепловіддача та холодовіддача (опалення та охолодження), Модулі М3-5, М4-5»

«ДСТУ EN 81-20:2015 (EN 81-20:2014, IDT) Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Частина 20. Ліфти пасажирські та вантажопасажирські» на «ДСТУ EN 81-20:2022 (EN 81-20:2020, IDT) Правила безпеки для конструкції та встановлення ліфтів. Ліфти для перевезення людей і вантажів. Частина 20. Пасажирські та вантажопасажирські ліфти»

«ДСТУ EN 81-70:2010 Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських і вантажопасажирських ліфтів. Частина 70. Зручність доступу до ліфтів пасажирів, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями (EN 81-70:2003, IDT)» на «ДСТУ EN 81-70:2025 (EN 81-70:2021+A1:2022, IDT) Вимоги щодо безпечності конструкції та монтування ліфтів. Специфічне використання пасажирських та вантажопасажирських ліфтів. Частина 70. Зручність доступу пасажирів до

ліфтів, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями»

«ДСТУ EN 13126-5:202X (EN 13126-5:2011+A1:2014, IDT) Будівельна фурнітура. Обладнання для вікон та балконних дверей. Вимоги та методи випробувань. Частина 5: Пристрої для обмеження кута відкривання вікон» *на* «ДСТУ EN 13126-5:2022 (EN 13126-5:2011+A1:2014, IDT). Будівельна фурнітура. Фурнітура для вікон і балконних дверей. Вимоги та методи випробувань. Частина 5. Пристрої, що обмежують відкриття вікон і дверних вікон»

«ДСТУ EN 62305-3:2012 Захист від блискавки. Частина 3. Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей (EN 62305-3:2011, IDT)» на «ДСТУ EN 62305-3:2021 (EN 62305-3:2011, IDT; IEC 62305-3:2010, MOD). Блискавкозахист. Частина 3. Фізичні пошкодження будівель (споруд) та небезпека для життя»

«ДСТУ-Н Б В.1.2-13:2008 Настанова. Основи проектування конструкцій (BN 1990:2002, IDN)» на «ДСТУ-Н Б EN 1990:2008 Єврокод. Основи проектування конструкцій (EN 1990:2002, IDT)»

«ДСТУ-Н Б В.1.2-18:2016 Настанова щодо обстеження будівель і споруд для визначення та оцінки їх технічного стану» на «ДСТУ 9273:2024 Настанова щодо обстеження будівель і споруд для визначення та оцінювання їхнього технічного стану. Механічний опір та стійкість».

Замінити познаки нормативних актів та нормативних документів:

«ДБН В.1.2-12-2008» на «ДБН В.1.2-12:2026»

«ДСТУ EN 81-40:2016 (EN 81-40:2008, IDT)» на «ДСТУ EN 81-40:2022 (EN 81-40:2020, IDT)»

«ДСТУ EN 81-41:2016 (EN 81-41:2010, IDT)» на «ДСТУ EN 81-41:2025 (EN 81-41:2024, IDT)».

Доповнити такими нормативними документами:

«ДСТУ 7313:2013 Знаки безпеки та системи евакуаційні фотолюмінесцентні. Загальні вимоги та методи контролювання

ДСТУ 9171:2025 Настанова щодо забезпечення сталого використання природних ресурсів під час проєктування споруд

ДСТУ EN 12845:2016 (EN 12845:2015, IDT) Стаціонарні системи пожежогасіння. Автоматичні спринклерні системи. Проектування, монтування та технічне обслуговування

ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги

ДСТУ ISO 4190-2-2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 2. Ліфти класу IV (ISO 4190-2:2001, IDT)

ДСТУ ISO 4190-3-2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 3. Ліфти службові класу V (ISO 4190-3:1982, IDT)

ДСТУ ISO 4190-5:2008 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 5. Пристрої керування, сигналізації та додаткові пристосування (ISO 4190-5:2006, IDT)

ДСТУ ISO 21542:2025 (ISO 21542:2021, IDT) Будинки та споруди. Доступність і зручність використання урбанізованого середовища

ДСТУ-Н Б EN 1992-1-2:2012 Єврокод 2. Проектування залізобетонних конструкцій. Частина 1-2. Загальні положення. Розрахунок конструкцій на вогнестійкість (EN 1992-1-2:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1992-1-1:2010. Єврокод 2. Проектування залізобетонних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1992-1-1:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1993-1-1:2010. Єврокод 3. Проектування сталевих конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1993-1-1:2005, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1994-1-1:2010 Єврокод 4. Проектування сталезалізобетонних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила

для споруд (EN 1994-1-1:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1995-1-1:2010 Єврокод 5. Проектування дерев`яних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1995-1-1:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1996-1-1:2010 Єврокод 6. Проектування кам`яних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила для армованих та неармованих кам`яних конструкцій (EN 1996-1-1:2005, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1997-1:2010 Єврокод 7. Геотехнічне проектування

ДСТУ-Н Б EN 1998-1:2010 Єврокод 8. Проектування сейсмостійких конструкцій. Частина 1. Загальні правила, сейсмічні дії, правила щодо споруд (EN 1998-1:2004, IDT).».

Розділ 3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Перший абзац викласти у новій редакції:

«У цих нормах використані терміни, установлені у Кодексі цивільного захисту України [1] (захисні споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення); Законі України «Про доступ до об’єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» [2] (будинкова розподільча мережа, доступ до інфраструктури об’єкта доступу, елементи інфраструктури об’єкта доступу, інфраструктура будинкової розподільчої мережі, інфраструктура об’єкта будівництва, об’єкт будівництва, об’єкт доступу, проєктна документація з доступу до інфраструктури об’єкта доступу, технічні засоби електронних комунікацій, технічні умови з доступу до елементів інфраструктури об’єкта доступу, транзит кабельних ліній); Законі України «Про електронні комунікації» [3] (електронна комунікаційна мережа; інфраструктура електронних комунікаційних мереж, користувач електронних комунікаційних послуг); Законі України «Про основні засади житлової політики» [4] (загальні вимоги до споживчої якості житла); ДСТУ 1.1 (нормативний документ,

стандарт); ДСТУ Б А.1.1-91 (державні будівельні норми); ДБН В.1.1-7 (умовна висота будинку), ДБН А.2.2-3 (будинок, будівля, споруда, нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, термомодернізація); ДБН Б.2.2-12 (крупні, найкрупніші міста), ДБН В.2.2-40 (маломобільні групи населення (МГН), пожежобезпечна зона).».

Пункт 3.10 *викласти в новій редакції:*

«**3.10 житловий будинок секційного типу**

Багатоквартирний житловий будинок, що складається з однієї або декількох секцій, відокремлених одна від одної стінами без прорізів, за виключенням вбудованих приміщень громадського призначення, виділених в окремий протипожежний відсік.».

Пункт 3.47. *Словосполучення «системи зв'язку» замінити на словосполучення «*системи електронних комунікацій*».*

Розділ 3 *доповнити* пунктами*:*

«**3.56 внутрішньобудинкова фізична інфраструктура**

Фізична інфраструктура або пристрій за місцем розташування кінцевого користувача, включно з елементами, що перебувають у спільній власності власників багатоквартирного будинку, та призначені для розміщення проводових та/або безпроводових мереж доступу.

3.57 внутрішньобудинкова оптична проводка всередині будинку

Волоконно-оптичні кабелі за місцем розташування кінцевого користувача, включно з елементами, що перебувають у спільній власності власників багатоквартирного будинку, та призначені для організації надання послуг електронних комунікацій та з’єднують точку доступу будівлі з кінцевим пунктом.

3.58 точка (місце) доступу до будинкової розподільної мережі

Місце фізичного розміщення електронних комунікаційних мереж всередині або ззовні будівлі.

3.59 кімната електронних комунікацій

Окреме приміщення, призначене для розміщення технічних засобів електронних комунікацій та служить точкою з'єднання між магістральною та горизонтальною кабельними підсистемами.

3.60 житлові будинки блоковані (таунхаузи)

Два та більше малоповерхових житлових будинків на кілька багаторівневих квартир, які з'єднані між собою бічними стінами.».

Розділ 4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Пункт 4.1 *викласти у новій редакції:*

«**4.1** Ці норми визначають загальні вимоги до споживчої якості житла та поширюються на житло I і II категорії за рівнем комфорту та соціальної спрямованості.

Входи до житлових будинків, вестибюлі (холи), загальні коридори, сходові клітки, ліфтові холи та житлові квартири повинні мати планування достатніх розмірів і бути обладнаними у спосіб, що надає можливість їх використання на різних етапах життя мешканців будинку, у тому числі осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.».

Пункт 4.3 *викласти у новій редакції:*

«Проєктування житлових будинків здійснюється з дотриманням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту згідно з [1], ДБН В.1.2-2, ДБН В.1.2-4, ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.2-5, ДСТУ 8773.

Проєктні рішення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту мають забезпечувати дотримання вимог доступності для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення.

Усі системи оповіщення, що встановлені в житловому будинку, повинні забезпечувати здатність попереджати всіх мешканців про небезпеку. Обов'язкова наявність як звукової, так і візуальної сигналізації.».

Пункт 4.4 *викласти в новій редакції:*

«**4.4** Розміщення багатоквартирних житлових будинків на території мікрорайонів (кварталів), мінімальні протипожежні відстані між ними визначаються проектною документацією з урахуванням вимог ДБН Б.2.2-5, ДБН Б.2.2-12, ДСТУ-Н Б.2.2-9 та [7, 8].

Поверховість житлових будинків визначають містобудівною документацією на місцевому рівні з урахуванням існуючої забудови, містобудівних умов та обмежень, наближення до територій аеропортів цивільної авіації. Для житлових будинків в сейсмічних районах додатково слід враховувати вимоги ДБН В.1.1-12.».

Пункт 4.7. *Посилання на «ДСанПіН 145» замінити на* «[9]».

Пункт 4.10 *доповнити абзацом:*

«Склад основних даних і техніко-економічних показників житлових будинків слід визначати згідно з ДБН А.2.2-3.».

Пункт 4.11. *У першому абзаці словосполучення «у житлових будинках» замінити на словосполучення «*у багатоквартирних житлових будинках секційного, коридорного (галерейного) типу».

Доповнити абзацом:

«У складі комплексної забудови повинні створюватися об'єднані диспетчерські пункти.».

Розділ 4 *доповнити пунктами:*

«**4.12** З урахуванням вимог [3, 5, 6] повинно бути передбачено розміщення електронних комунікаційних мереж, що не мають взаємоз'єднання з електронними комунікаційними мережами загального користування.».

Розділ 5 АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

Пункт 5.1. *У першому абзаці долучити посилання на «*ДБН В.1.2-2, ДБН В.1.2-4, ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.2-5, ДСТУ 8773».

Доповнити абзац після коми словами: «а також положеннями розділу 6 цих норм».

Пункт 5.3 *доповнити абзацом*:

«Пожежобезпечні зони для мешканців житлового будинку слід розміщувати у закритих приміщеннях, що відокремлені від прилеглих приміщень протипожежними перегородками, у цокольних, підвальних і підземних поверхах, у ліфтових холах та загальних коридорах.».

Пункт 5.4 *Вилучити посилання на «ДСТУ-Н Б В.2.2-31», долучити посилання на «*ДБН В.2.2-18, ДСТУ EN 17210, ДСТУ ISO 21542».

Пункт 5.5. *У першому абзаці долучити посилання на «ДСТУ EN 17210,* ДСТУ ISO 21542».

Доповнити абзацом:

*«*У житловому будинку із загальним входом рекомендується передбачати відведені місця для зберігання крісел колісних, ролаторів, засобів пересування, дитячих колясок, велосипедів у місцях загального користування, або поряд із входом у житлову квартиру, або в коморі на рівні входу.».

Пункт 5.9 *викласти у новій редакції:*

«**5.9** Вхід до житлового будинку слід влаштовувати на рівні позначки тротуару за умови влаштування твердого покриття з обладнанням водовідведення. На ганках рекомендується улаштування антикригових електричних кабельних систем згідно з ДСТУ-Н Б В.2.5-78

Позначку низу віконних прорізів приміщень квартир перших поверхів (за винятком квартир з виходом на приквартирну ділянку) рекомендується приймати не нижче за 1,8 м від планувальної позначки землі.

При входах до багатоквартирних житлових будинків допускається передбачати санвузли, приміщення для чергового персоналу (консьєржа), комору для зберігання прибирального інвентаря, приміщення для зберігання колясок, велосипедів, електросамокатів. Зазначені вище приміщення (крім тамбурів) повинні розташовуватися поза сходовими клітками.».

Пункт 5.11. *Посилання на «ПУЕ» вилучити, посилання на «НПАОП 40.1-1.32» замінити на* [10].

Пункт 5.12 *викласти у новій редакції:*

«**5.12** У багатоквартирних житлових будинках на першому поверсі необхідно передбачати улаштування поштових скриньок для кожної квартири. Їх розміщення слід передбачати за межами розрахункової ширини евакуаційних шляхів.

Поштові скриньки для мешканців будинку, що пересуваються на кріслах колісних, повинні розміщуватися на висоті від 500 мм до 1100 мм над рівнем підлоги, та повинні мати належне маркування й забезпечувати простоту використання.

На першому поверсі у холах, вестибюлях або коридорах загального користування рекомендується передбачати ніші для встановлення

поштоматів. Поштомати, що передбачаються для встановлення у нішах на шляхах евакуації, слід виконувати з негорючих матеріалів. При цьому забороняється звуження розрахункової ширини евакуаційних шляхів.».

Пункт 5.21 *викласти у новій редакції:*

«**5.21** Не допускається розміщення «мокрих» приміщень (туалету, ванної або душової) над житловими кімнатами і кухнями квартир в багатоквартирних житлових будинках.

Не допускається кріплення приладів і трубопроводів безпосередньо до міжквартирних стін і перегородок, які огороджують житлові кімнати.

При плануванні дворівневих квартир в багатоквартирних житлових будинках та таунхаузах допускається розміщення туалету та ванної (або душової) над житловими кімнатами і кухнями цих квартир за умови розташування (у плані горизонтальної проекції) інженерних підключень санітарних приладів за межами житлових кімнат і кухонь.».

Пункт 5.37 *викласти у новій редакції:*

«**5.37** У цокольному, першому, другому, третьому і вище поверхах житлових будинків допускається розміщувати вбудовані і вбудовано-прибудовані приміщення громадського призначення, за винятком об’єктів, які спричиняють негативний вплив на людину згідно з [11 ÷ 14].

У підземних поверхах допускається розміщувати приміщення згідно додатку Г.1 ДБН В.2.2-9.

У першому підземному або підвальному поверсі допускається розміщувати приміщення відповідно до додатку Г.2 ДБН В.2.2-9.

Прибудовані і вбудовані захисні споруди та СПП допускається розміщувати у підземному, підвальному або цокольних поверхах житлових будинків згідно з ДБН В.2.2-5.».

Після четвертого абзацу доповнити абзацами:

«Допускається розташування у рівні першого та другого поверхів житлових будинків та у вбудованих і вбудовано-прибудованих приміщеннях ясел, дитячих садків та спеціальних дитячих садків згідно з 7.1.2 і 7.1.3 ДБН В.2.2-4.

Забороняється розташування вбудованих та вбудовано-прибудованих в житлові будинки приміщення ясел, дитячих садків та спеціальних дитячих садків від третього поверху включно і вище.».

П’ятий, шостий та сьомий абзаци вилучити.

Пункт 5.40. *У підпункті п) посилання на «ДСанПіН 239 та ДГН 6.6.1.-6.5.001» замінити на* «[11, 14]».

Доповнити абзацами:

«У вбудованих і вбудовано-прибудованих закладах харчування допускається розміщення приміщень або технологічних (виробничих) зон із стаціонарним або переносним кулінарним обладнанням для термічної обробки їжі на першому або другому поверхах будинків I-II ступеню вогнестійкості у разі:

- влаштування окремого витяжного повітропроводу із негорючих матеріалів;

- влаштування окремої витяжної шахти зі встановленням транзитних витяжних повітропроводів (при цьому клас вогнестійкості транзитних повітропроводів має бути не нижче EI30, клас вогнестійкості конструкції шахт – не нижче EI 150 для будинків I ступеню вогнестійкості та EI 120 для будинків II ступеню вогнестійкості);

- встановлення пристроїв іскрогасіння для обладнання, яке використовує відкритий або закритий вогонь;

- встановлення гідрофільтрів зі ступенем очистки не нижче G4 згідно ДСТУ 4319 (при цьому ступінь очистки повітря має складати не менше ніж 95%);

- встановлення витяжних вентиляторів в кінцевій точці системи, що забезпечує роботу вентканалів в умовах розрідження);

- влаштування локальної системи пожежогасіння над обладнанням;

- влаштування в усіх приміщеннях вбудованого закладу харчування системи автоматичного пожежогасіння відповідно до ДСТУ EN 12845;

- виділення приміщень вбудованого закладу протипожежними перешкодами з класом вогнестійкості не менше REI (EI) 150 для будинків I ступеню вогнестійкості та REI (EI) 120 для будинків II ступеню вогнестійкості.».

Пункт 5.41. *Посилання на «ДБН В.2.2-28» та «ВБН В.2.2-ЦЗН» вилучити.*

Пункт 5.50 *викласти у новій редакції*:

«**5.50** У складі житлових будинків слід передбачати захисні споруди цивільного захисту або споруди подвійного призначення із захисними властивостями захисних споруд цивільного захисту відповідно до [1], ДБН В.1.2-4, ДБН В.2.2-5.».

Розділ 6 ВИМОГИ МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ

Пункт 6.6 *викласти у новій редакції:*

«**6.6** Будівельні конструкції житлового будинку слід проєктувати згідно з ДБН В.2.6-161, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-198, ДБН В.2.6-220, а у разі, якщо завданням на проєктування передбачається проєктування за єврокодами – відповідно до вимог ДСТУ-Н Б EN 1990, ДСТУ-Н Б EN 1992-1-2, ДСТУ-Н Б EN 1992-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1993-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1994-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1995-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1996-1-1.

При розробленні конструктивного рішення житлового будинку, що зводиться у звичайних умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-7,

ДБН В.1.2-6, ДБН В.1.2-7, ДБН В.2.1-10, ДБН В.1.2-14, ДБН В.1.2-2, ДСТУ Б В.1.2-3, ДСТУ- Н Б В.1.1-27, ДСТУ Б В.2.6-49, ДСТУ Б В.2.6-145.

При розрахунку житлового будинку заввишки більше ніж 40 м на вітрові навантаження, крім умов міцності та стійкості будинку і його окремих конструктивних елементів, слід забезпечити обмеження рівня коливань перекриттів верхніх поверхів, що обумовлено вимогами комфортності проживання.».

Пункт 6.7 *викласти в новій редакції:*

«**6.7** В особливих умовах будівництва (сейсмічні райони, просідаючі ґрунти, підроблювані території) слід додатково керуватися ДБН В.1.1-24, ДБН В.1.1-45, ДБН В.1.1-46, ДБН В.1.1-12, ДСТУ Б В.2.1-27, а у разі, якщо завданням на проєктування передбачається проєктування за єврокодами – вимогами ДСТУ-Н Б EN 1997-1, ДСТУ-Н Б EN 1998-1.».

Пункт 6.8 *викласти в новій редакції:*

«**6.8** Огороджувальні конструкції житлових будинків слід проєктувати із застосуванням матеріалів, що задовольняють вимоги пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-7, вимоги енергоефективності згідно з ДБН В.1.2-11, ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.6-33 та [15], а також санітарно-гігієнічні вимоги згідно з [16].».

Пункт 6.10. *Перший абзац вилучити.*

Розділ 7 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ БУДИНКІВ

Пункт 7.1 *викласти у новій редакції:*

«**7.1** При проєктуванні реконструкції житлових будинків необхідно передбачати заміну або модернізацію всіх існуючих внутрішньобудинкових інженерних мереж, систем і обладнання: холодного та гарячого водопостачання, каналізації і водостоків, вентиляції, опалення,

кондиціонування, газопостачання, електропостачання, електронних комунікацій.».

Пункт 7.4 *після другого абзацу доповнити абзацами:*

«У групі пасажирських ліфтів один з ліфтів має бути інклюзивним та позначатися графічним символом. Параметри ліфтів для перевезення людей у кріслах колісних слід приймати згідно з ДБН В.2.2-40, ДСТУ EN 81-70 з урахуванням ДСТУ EN 17210, ДСТУ ISO 21542.

Мінімально необхідний внутрішній розмір кабіни інклюзивного ліфта повинен надавати можливість транспортувати людину на кріслі колісному разом із супроводжувальною особою та становити не менше ніж 1,1 м х 1,4 м з мінімальною шириною безперешкодного входу 900 мм.

На кожному поверсі житлового будинку перед входом у інклюзивний ліфт слід забезпечити наявність інклюзивного майданчика з визначеним простором для маневрування людини, що пересувається на кріслі колісному, – не менше ніж 1,5 м х 1,5 м для нового будівництва та не менше ніж 1,2 м х 1,2 м в умовах реконструкції.

Простір для маневрування не повинен розташовуватися на будь-якому маршруті пересування або прямо навпроти сходів для пересування або сходових маршів.

Рекомендована освітленість зони маневрування не менше ніж 100 лк.

Колір і тон вхідних дверей інклюзивного ліфта повинні контрастувати з оздобленням стін ліфтового холу.

Внутрішні стіни кабіни ліфта повинні мати світлоневідбивне матове оздоблення, що контрастує за кольором і тоном із підлогою. Підлога кабіни ліфта повинна бути жорсткою, стійкою до ковзання та мати світлоневідбивне матове оздоблення. Підлога кабіни ліфта та підлоги майданчиків для посадки повинні мати однакові характеристики стійкості до ковзання.

Внутрішнє освітлення кабіни ліфта повинно рівномірно розподілятися та забезпечувати мінімальний рівень освітленості 100 лк на рівні підлоги та

200 лк на пристроях керування. При цьому використання точкових світильників не рекомендується.

Кнопки керування ліфтом для кожної функції (вибір поверху, сигналізація, відчинення дверей, двосторонній зв'язок) повинні бути в полі зору людини, що пересувається в кріслі колісному, легко розпізнаватися на дотик, мати дизайн, що контрастує з прилеглою стіною.

У кабіні ліфта слід передбачати пристрій аварійної сигналізації (системи двостороннього зв’язку). Система двостороннього зв’язку повинна забезпечувати візуальний та звуковий інформаційний зв'язок для пасажирів.

У кабіні ліфта не менше ніж один поручень має бути на тій самій стіні, що й панель керування кабіною ліфта. Рекомендована висота до верху поручня над рівнем підлоги – від 800 мм до 950 мм. Кінці поручнів, що виступають, повинні бути закритими та повернеными до стіни.».

Пункт 7.8 *викласти у новій редакції:*

«**7.8** Допускається сполучення ліфтами підземного гаража (паркінгу), захисної споруди цивільного захисту та/або споруди подвійного призначення (за межами захищеного об’єму), які розташовано в цокольному або в підвальному, підземному поверсі, з першим поверхом житлового будинку за умови влаштування на поверсі гаража (паркінгу), захисної споруди цивільного захисту та/або споруди подвійного призначення перед шахтами ліфтів протипожежних тамбур-шлюзів 1-го типу (з підпором повітря у разі пожежі не менше ніж 20 Па). При цьому на першому поверсі житлового будинку не слід передбачати вихід із зазначених ліфтів (паркінгу, захисних споруд цивільного захисту та/або споруд подвійного призначення) до загального ліфтового холу пожежного ліфта.

Допускається сполучення житлових поверхів будинку і захисної споруди цивільного захисту та/або споруди подвійного призначення (за межами захищеного об’єму), що має не більше ніж один цокольний або

підземний (підвальний) поверх за умови влаштування на поверсі захисної споруди цивільного захисту та/або споруди подвійного призначення перед шахтами ліфтів протипожежних тамбур-шлюзів 1-го типу (з підпором повітря у разі пожежі не менше ніж 20 Па) .

Допускається сполучення житлових поверхів будинку і підземного гаража (паркінгу), що має не більше ніж два підземних поверхи, відповідно до ДБН В.2.3-15.».

Пункт 7.9 *викласти у новій редакції:*

«**7.9** У житлових будинках умовною висотою понад 26,5 м виходи із ліфтів слід передбачати через ліфтові холи.

Розміри ліфтових холів/поверхових площадок в залежності від кількості та типів ліфтів слід приймати згідно з ДСТУ ISO 4190-1. У разі розташування групових ліфтів напроти один одного слід керуватись вимогами 4.3.3.2 ДСТУ ISO 4190-1.

Для групових ліфтів, що розташовані напроти один одного, глибина ліфтового холу/поверхової площадки рекомендується не більше ніж 4,5 м, а у разі наявності пожежного ліфта – не менше ніж 4,5 м.

Ліфтові холи пожежних ліфтів повинні бути обладнані переговорними пристроями з приміщенням чергового персоналу (консьєрж, пожежний пост).

Глибина холу, що обслуговується ліфтами для осіб з інвалідністю, має бути не менше ніж 1,6 м.

У ліфтовому холі необхідно передбачати наявність індикаторів тактильної поверхні для визначення місця розташування входу в ліфт і пристроїв керування ліфтом.».

Пункт 7.13 *викласти у новій редакції:*

«**7.13** У житлових будинках з умовною висотою понад 47 м слід передбачати пожежний ліфт вантажопідйомністю не менше ніж 1000 кг, що улаштовується згідно з ДСТУ-Н Б В.2.2-38 та відповідає нормам безпеки згідно з ДСТУ EN 81-72.».

Пункт 7.15. *Посиланнння на «ДСанПіН 145» замінити на* [9].

Пункт 7.16. *Посиланнння на «ДСанПіН 145» замінити на* [9].

Пункт 7.28. *Посилання на «НПАОП 0.00-1.51» вилучити.*

Пункт 7.49. *Посилання на «ПУЕ» вилучити, посилання на «НПАОП 40.1-1.32» замінити на* [10].

Пункт 7.51. *Посилання на «ПУЕ» вилучити, посилання на «НПАОП 40.1-1.32» замінити на* [10].

Назву «Системи зв'язку та сигналізації» викласти у новій редакції: **«Електронні комунікаційні мережі та системи сповіщення.».**

Пункт 7.55 *викласти у новій редакції:*

«**7.55** Житлові будинки слід обладнувати мережами і пристроями електронних комунікацій для організації надання програмних послуг та електронних комунікаційних послуг, в тому числі з використанням мереж фіксованого мобільного зв'язку та безпроводового доступу.

Для забезпечення надання якісних електронних комунікаційних послуг житлові будинки рекомендується облаштовувати такими елементами фізичної інфраструктури:

- внутрішньобудинкової фізичної інфраструктури;
- точки доступу до будинкової розподільної мережі;
- кімнати (приміщення) електронних комунікацій;
- закладних пристроїв (системи вертикальних та горизонтальних кабельних лотків, каналів і труб) для прокладання абонентських ліній;
- кабельного вводу;
- внутрішньобудинкової оптичної проводки;
- ввідної кабельної каналізації від ввідного отвору у будинок до існуючої кабельної каналізації електронних комунікацій.».

Пункт 7.56 *доповнити абзацом:*

«**7.56** При реконструкції та капітальному ремонті житлового будинку рекомендується використовувати існуючу внутрішньобудинкову фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а у разі її фізичного зносу або невідповідності вимогам 7.55 цих норм – проєктування та будівництво елементів нової фізичної інфраструктури здійснюється паралельно до існуючої фізичної інфраструктури без її демонтажу.».

Пункт 7.57 *викласти у новій редакції:*

«**7.57** Розрахунок ємності лінійних споруд мережі зв'язку та елементів фізичної інфраструктури житлових будинків слід виконувати згідно з вимогами ДБН В.2.5-56, [17], ДСТУ EN 50173-1 із забезпеченням таких умов:

- встановлення у кожній квартирі не менше ніж одного абонентського кінцевого пристрою (якщо інше не обумовлено завданням на проєктування);

- забезпечення доступу кінцевих користувачів до мереж двох і більше постачальників електронних комунікаційних послуг;

- урахування можливості подальшого обслуговування, розвитку та модернізації мереж електронних комунікацій.

Установлення абонентських кінцевих пристроїв повинно бути передбачене у приміщеннях чергового персоналу і у приміщеннях технологічних служб відповідно до ДБН В.2.5-56.».

Пункт 7.58 *викласти у новій редакції:*

«**7.58** При розрахунку внутрішньобудинкової фізичної інфраструктури житлових будинків для мереж з надання доступу до телеканалів і радіоканалів рекомендується враховувати можливість встановлення у кожній квартирі не менше ніж двох приєднувальних пристроїв при одному кабельному вводі до квартири (якщо інше не обумовлено завданням на проєктування).».

Пункт 7.59 *викласти у новій редакції:*

«**7.59** У квартирах може бути передбачено установлення приєднувальних пристроїв для підключення абонентського кінцевого обладнання до електронної комунікаційної мережі проводового радіомовлення. Необхідність установлення таких приєднувальних пристроїв визначається завданням на проєктування.».

Пункт 7.60 *викласти у новій редакції:*

«**7.60** Вертикальне прокладання мереж зв’язку та сигналізації у житлових будинках здійснюється приховано в окремих трубах-стояках із влаштуванням поверхових розподільних монтажних шаф мереж електронних комунікацій та систем сигналізації (окремих або суміщених з електрообладнанням).».

Пункт 7.61 *викласти у новій редакції:*

«**7.61** Прокладання електронних комунікаційних мереж та систем сигналізації від поверхових розподільних шаф і вводи їх до квартир повинні виконуватися приховано.

Конструкції вводів повинні забезпечувати вільне прокладання, доповнення і заміни кабелів і проводів абонентських мереж.».

Пункт 7.64 *викласти у новій редакції:*

«**7.64** Антенні пристрої систем для надання користувачам доступу до телеканалів та радіоканалів, супутникового зв'язку слід розташовувати в тих місцях, де вони не погіршують архітектурного вигляду житлових будинків. Рекомендується їх розміщувати на дахах житлових будинків в межах технічних зон, що призначені для встановлення технічних засобів електронних комунікацій (базових станцій рухомого (мобільного зв’язку, антенних систем, радіотехнічних засобів та/або випромінювальних

пристроїв), а також засобів їх резервного (аварійного) електроживлення з урахуванням додаткових механічних навантажень.

Розміщення антенних пристроїв на фасадах та балконах житлових будинків заборонено.».

Пункт 7.65. *Посилання на «НПАОП 40.1-1.32» замінити на* «[10]».

Пункт 7.67 *викласти у новій редакції:*

«**7.67** Внутрішньобудинкову фізичну інфраструктуру, інші елементи фізичної інфраструктури та системи сигналізації нежитлових приміщень, що розташовуються у житлових будинках, слід виконувати згідно з ДБН В.2.2-9.».

Пункт 7.69 *викласти у новій редакції:*

«**7.69** Усі системи оповіщення, що встановлені в житловому будинку, повинні забезпечувати здатність попереджати всіх мешканців про небезпеку.

Для забезпечення повного покриття всередині житлового будинку рекомендується передбачати звукові аварійні сигнали з вихідною потужністю від 60 до 80 дБ.

У житлових будинках з умовною висотою понад 26,5 м з квартирами у двох та більше рівнях потрібно передбачати встановлення пожежних сповіщувачів та світлових (мовленнєвих) оповіщувачів у приміщеннях зі сходами на кожному рівні згідно з ДБН В.2.5-56.

Для забезпечення індивідуального аварійного оповіщення окремих квартир та приміщень пристрої аварійного оповіщення слід інтегрувати у загальнобудинкову систему аварійного оповіщення про пожежу.».

Розділ 7 *доповнити пунктом:*

«**7.70** Для забезпечення безперервності функціонування електронних комунікаційних мереж слід передбачати доступ до будинкової розподільчої мережі та їх інфраструктур для розташування технічних засобів електронних комунікацій.

Для визначення технічних можливостей для розміщення технічних засобів електронних комунікацій на елементах інфраструктури об'єктів доступу слід врахувати особливості архітектурно-планувальних рішень житлових будинків та відповідних розподільчих мереж.».

Розділ 8. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Пункт 8.3. *Четвертий абзац викласти у новій редакції:*

«У місцях прилягання однієї секції житлового будинку до іншої під кутом менше ніж 180^0 ділянку зовнішніх стін (у тому числі вікна) загальною довжиною не менше ніж 4 м, що прилягають до стіни (перегородки) між секціями слід виконувати з класом вогнестійкості не менше ніж клас вогнестійкості цієї стіни (перегородки). Карнизи та звіси даху на цій ділянці повинні бути виготовлені з негорючих матеріалів.».

Пункт 8.7. *У другому абзаці слово «позаквартирні» вилучити*.

Пункт 8.9. *Примітку 2 викласти у новій редакції***:**

«**Примітка 2.** У сходових клітках типу Н2, протипожежних тамбур-шлюзах при входах до сходових кліток типу Н3, Н4 влаштовуються протипожежні двері 2-го типу (див. 6.4, табл. 3, 5 ДБН В.1.1-7).

Клас вогнестійкості огороджувальних конструкцій сходових кліток приймається відповідно до 5.3 ДБН В.1.1-7. У прорізах внутрішніх стін сходових кліток типів СК1, СК2 та сходових кліток із сходами типу С1 слід встановлювати двері.».

Пункт 8.10. *Перший абзац викласти у новій редакції:*

«**8.10** У житлових будинках з умовною висотою до 26,5 м включно та при загальній площі квартир на першому та другому поверхах до 500 м^2 квартири можуть мати вихід в одну сходову клітку типу СК1, СК2 (з урахуванням 7.3.16 ДБН В.1.1-7) або Н1, Н2, Н3, Н4.

З третього поверху і вище таких житлових будинків слід проєктувати другий евакуаційний вихід з кожної квартири, за який може бути прийнятий:».

Долучити примітку 3:

«**Примітка 3.** При розміщенні на поверсі не більше ніж чотири квартири, загальна їх площа на поверсі, що зазначена в 8.10 цих норм, може бути збільшена до 600 м^2.».

Пункт 8.12 *викласти у новій редакції:*

«**8.12** У житлових будинках з умовною висотою до 26,5 м включно при загальній площі квартир на поверсі 500 м^2 і більше загальні коридори (галереї) повинні мати виходи не менше ніж на дві сходові клітки типу СК1, СК2 (з урахуванням 7.3.16 ДБН В.1.1-7), Н1, Н2, Н3, Н4.

При розміщенні сходової клітки типу СК1, СК2 (з урахуванням 7.3.16 ДБН В.1.1-7) у торці коридору будинку допускається при дотриманні вимог 8.6 улаштування другого виходу з поверху по сходах типу С3, що розташовані у протилежному торці коридору (галереї).

У разі наявності на поверсі однієї звичайної сходової клітки типу СК1 в торцях коридору (галереї) слід передбачати виходи на зовнішні сходи типу С3 при дотриманні вимог 8.6 цих норм.».

Пункт 8.14. *П’ятий абзац вилучити.*

Пункту 8.17. *Другий абзац викласти у новій редакції:*

«Відчинення дверей протипожежних тамбур-шлюзів пожежних ліфтів

потрібно передбачати у напрямку руху до ліфтів, а на першому поверсі – у напрямку виходу з житлового будинку. Напрямок відчинення дверей ліфтових холів пасажирських та вантажопасажирських ліфтів не нормується.».

Пункт 8.19 *викласти у новій редакції:*

«**8.19** У житлових будинках заввишки три поверхи і більше виходи з підвальних, цокольних поверхів не повинні сполучатися зі сходовими клітками житлової частини будинку, а мають улаштовуватися безпосередньо назовні. У будинках до п’яти поверхів включно ці виходи допускається влаштовувати через загальні сходові клітки житлової частини будинку з окремим виходом назовні, що відокремлюється від житлової частини сходової клітки суцільною протипожежною перегородкою 1-го типу на висоту одного поверху, а у будинках вище п’яти поверхів – суцільною стіною, або перегородками, перекриттям, маршем, площадкою, з класом вогнестійкості REI 150 (EI 150).

При розміщенні в підземному, підвальному або цокольному поверсі будинку захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення, за межами їх захисного об’єму допускається влаштування сполучення з коридором, холом або вестибюлем першого поверху будинку сходами типу С1. Клас вогнестійкості огороджувальних конструкцій сходової клітки, у якій розміщуються сходи, приймається відповідно до 5.3 ДБН В.1.1-7. Вхід на сходи з цокольного, підвального, підземного поверхів повинен виконуватися через протипожежний тамбур-шлюз 1-го типу з підпором повітря під час пожежі, що влаштовується за межами захисного об’єму захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення. Відстань між виходом з цокольного, підвального, підземного поверхів у коридор або у вестибюль (фойє, хол) першого поверху та виходом із сходової клітки надземних поверхів повинна бути не менша за

5 м. Якщо зазначені сходи мають вихід у вестибюль (фойє, хол) першого поверху, то сходові клітки надземної частини будинку, що мають вихід у цей вестибюль, повинні мати також вихід безпосередньо назовні.

Технічні, підвальні і цокольні поверхи слід розділяти протипожежними перегородками 1-го типу на відсіки площею не більше ніж 500 м^2 у несекційних житлових будинках, а у секційних – по секціях. У кожному відсіку або секції підвальних і цокольних поверхів повинно бути не менше ніж два вікна (люків) розміром не менше ніж 0,75 м × 1,2 м кожне.

Допускається не передбачати вікна (люки) за умови влаштування в приміщеннях поверху систем проти димного захисту та автоматичного пожежогасіння відповідно до ДСТУ EN 12845.

З технічних поверхів, що розташовані надземно, слід передбачати виходи через загальні сходові клітки.

У будинках I-III ступенів вогнестійкості у підвальних, цокольних та підземних поверхах, а також на надземних поверхах до 3-го поверху включно, допускається розміщувати господарські (позаквартирні) комори для мешканців будинку. Такі комори повинні виділятися в протипожежні відсіки та обладнуватися системами протидимного захисту, автоматичного пожежогасіння, адресною пожежною сигналізацією згідно з ДБН В.2.5-56 з виведенням сигналу про її спрацювання на об’єднаний диспетчерський пульт. Приміщення комор необхідно відокремлювати від коридорів комор в межах протипожежного відсіку стінами (перегородками) класом вогнестійкості не менше ніж REI45 (EI45).

Відстань від дверей найвіддаленішої комори до виходу назовні або в сходову клітку не повинна перевищувати 15 м у разі виходу до тупикового коридору та 25 м у разі розташування між сходовими клітками або зовнішніми виходами.».

Розділ 9 БЕЗПЕКА ТА ДОСТУПНІСТЬ У ВИКОРИСТАННІ

Пункт 9.1 *викласти у новій редакції:*

«**9.1** Житловий будинок має бути запроєктований, зведений та обладнаний таким чином, щоб попередити ризик отримання травм мешканцями при пересуванні всередині і біля будинку, при вході та виході з будинку за нормальних вимог та під час евакуації в разі пожежі, а також у разі користування його елементами та інженерним обладнанням згідно з ДБН В.1.2-8.

Доріжки до житлового будинку

Пішохідні доріжки до житлових будинків, навколо них та між ними повинні мати рівну, тверду та стійку до ковзання поверхню як в сухих, так і у вологих умовах.

Пішохідні доріжки слід відокремлювати від маршрутів, що використовуються для велосипедів, електросамокатів, скутерів та автомобілів. Місця переходу між ними слід обладнувати бордюрними пандусами та індикаторами тактильної поверхні для ходіння. Для кращого орієнтування та пошуку інклюзивного маршруту в місцях переходу рекомендується передбачати додаткове освітлення та візуальний контраст.

Поперечний нахил, передбачений для відведення поверхневих вод по рівній або похилій доріжці, ступінчастій доріжці, пандусу або майданчику не повинен перевищувати градієнт нахилу 1:50.

Не допускається розміщення будь-яких перешкод (предметів, знаків або вивісок, що встановлені на стінах будинків, стовпах, колонах чи окремо розташованих опорах) в межах пішохідних доріжок доступу до житлових будинків, або які виступають більше ніж на 100 мм у простір для руху, або від 300 мм до 2100 мм над рівнем покриття доріжки.

Для обладнання (приладів), що потребують технологічного розміщення в межах пішохідних доріжок, слід передбачати їх безперешкодну видимість, огородження для захисту від ударів, позначення візуальними показчиками та попередження про наявність потенційної

небезпеки, яку може виявити людина, що користується тростиною.

Інклюзивні паркувальні місця

Спеціально відведені інклюзивні місця для мешканців житлового будинку та гостей слід розташовувати якнайближче до головного входу до будинку (або інших входів до будинку, що мають автостоянку) та на одному рівні. У разі їх розташування не на одному рівні, слід передбачити пасажирський ліфт або окремий пандус.

Мінімальну кількість інклюзивних паркувальних місць визначають згідно з 6.2.2 ДСТУ ISO 21542.

Мінімальну ширину інклюзивних паркувальних місць для автомобілів визначають згідно з 6.2.3 ДСТУ ISO 21542, для інклюзивних мікроавтобусів з людьми на кріслах колісних – згідно з 6.2.4 ДСТУ ISO 21542.

Рекомендовані мінімальні розміри для критих паркувальних місць, охоплюючи зону бічного пересаджування, мають становити:

- для одного місця: ширина – 3,5 м, довжина – 5,0 м;

- для двох місць зі спільною зоною бічного пересаджування: ширина – 5,5 м; довжина – 5,0 м.

Габаритна висота критих паркувальних місць має бути не менше ніж 2,4 м.

Місцерозташування відведених інклюзивних паркувальних місць для автомобілів, інклюзивних мікроавтобусів слід позначати поруч із входом на паркувальний майданчик або автостоянку з інформацією, що вказує напрямок до відведених місць для паркування та інших інклюзивних об’єктів.

Відведені інклюзивні паркувальні місця слід розташовувати на твердій та рівній поверхні з градієнтом нахилу менше ніж 1:50 в будь-якому напрямку.

Стоянки велосипедів

Для мешканців житлового будинку та гостей стоянку велосипедів слід розташовувати якнайближче до головного входу до житлового будинку (або

інших входів до житлового будинку, що мають автостоянку).

Місцерозташування відведених місць для стоянки велосипедів слід позначати поруч із входом на паркувальний майданчик або автостоянку з інформацією, що вказує напрямок до відведених місць для паркування велосипедів.

Відведені паркувальні місця для велосипедів слід розташовувати на твердій та рівній поверхні з градієнтом нахилу менше ніж 1:50 в будь-якому напрямку.

Доступ до житлового будинку

Системи захищеного доступу до житлового будинку слід проєктувати з урахуванням потреб кожного мешканця цього житлового будинку. Слід передбачати наявність достатнього простору для маневрування діаметром 1500 мм для колін людини, яка користується кріслом колісним, та підлокітників крісла колісного в оптимальному варіанті, щоб забезпечити максимальну зручну досяжність до пристроїв системи захищеного доступу.

Домофонна система має забезпечувати двосторонню систему зв’язку в аудіо та візуальному форматі.

Кнопки домофонної системи слід розташовувати на висоті від 800 мм до 1100 мм над рівнем підлоги вхідної групи житлового будинку.

Всі позначення на панелі домофонної системи слід дублювати рельєфним текстом або тактильними символами разом зі шрифтом Брайля.

Поверхня панелей домофонної системи не повинна відбивати світло.

Для забезпечення повного покриття системи оповіщення всередині будинку рекомендується передбачати звукові аварійні сигнали з вихідною потужністю 60 ÷ 80 дБ.

Для забезпечення індивідуального аварійного оповіщення в разі пожежі пристрої аварійного оповіщення про пожежу слід інтегрувати у систему аварійного оповіщення про пожежу житлового будинку.

Дверні дзвінки

Кнопки дверних дзвінків слід розташовувати на висоті від 800 мм до 1100 мм над рівнем підлоги.

Текст для надання інформації й номера квартири повинен дублюватися рельєфним текстом або тактильними символами зі шрифтом Брайля, мати достатній розмір шрифта й візуальний контраст із фоном загального коридору. Поверхня панелей дверних дзвінків не повинна відбивати світло.

Пандуси та відкриті сходи

Розміри пандусів повинні мати якнайнижчий нахил.

Рекомендовані розміри пандусів (довжина, підйом, нахил) для нового будівництва та реконструкції існуючих житлових будинків наведені в табл. 6 ДСТУ ISO 21542, для розумного пристосування існуючих житлових будинків – в табл. 7 ДСТУ ISO 21542.

Слід передбачати наявність кінцевого майданчика довжиною не менше ніж 1500 мм поряд із підніжжям, на початку відкритих сходів чи пандусу. Довжина проміжного майданчика в разі будь-якої зміни напрямку більше ніж на 10° має бути не менше ніж 1500 мм.

Для існуючих житлових будинків довжина кінцевого та проміжного майданчиків має бути не менше ніж 1200 мм.

Зона майданчиків повинна бути без будь-яких перешкод, включаючи відстань відчиняння дверей.

Матеріали поверхонь відкритих сходів, майданчиків та пандусів мають бути жорсткими з гладкою та стійкою до ковзання поверхнею як в сухих, так і в вологих умовах.

Поручні

Для пандусів із градієнтом 1:20 або крутіше та завдовжки більше ніж 800 мм з обох боків пандуса слід передбачати наявність поручнів.

Для пандусів із градієнтом 1:20 або крутіше та завдовжки 800 мм або менше поручні слід передбачати з одного боку пандуса.

Для пандусів із градієнтом менше ніж 1:20 та для бордюрних пандусів поручні влаштування пандусів не є обов’язковим.

Для дітей, людей значно нижчих за середній зріст, та осіб, які пересуваються на кріслах колісних, слід передбачати додаткові поручні на меншій висоті, ніж висота основних поручнів.

Висота над рівнем підлоги пандуса, лінією нахилу сходів і поверхнею сходового майданчика до верху основного поручня має бути від 850 мм до 1000 мм, до верху додаткового нижнього поручня – від 600 мм до 750 мм.

Поручні мають візуально контрастувати з фоном та забезпечувати наявність тактильної інформації.

Рекомендовані характеристики поручнів наведені в 8.4.2 ДСТУ ISO 21542.

Поручні повинні бути безперервними по всій довжині сходового прольоту, проміжних майданчиків та пандусу, крім випадків, коли вони перетинаються з дверними прорізами.

Поручень на сходових майданчиках повинен мати горизонтальне подовження не менше ніж на 300 мм за межі першого й останнього носиків сходинки.

Кінець горизонтального подовжувача має бути повернено до стіни на закритому боці пандуса або сходів.

Рельєфний текст або тактильні символи разом зі шрифтом Брайля слід встановлювати на початку і наприкінці кожного поручня на сходах, що вказує номер поверху.

У разі наявності сходів на шляху евакуації слід зазначати напрямок виходу для евакуації та/або до найближчих захищених зон.

Покажчики

Житлові будинки слід проєктувати у спосіб, щоб навігація на вході та всередині житлового будинку була інтуїтивно зрозумілою та візуалізованою.

Слід використовувати такі основні типи покажчиків:

- покажчики для орієнтування (наприклад, ескізи, плани, макети);
- покажчики напрямку;
- функційні покажчики;
- довідкові покажчики;
- покажчики аварійних виходів.

Інформація з текстом має доповнюватися графічними символами, які є розпізнаваними для людей із порушенням зору або когнітивними порушеннями.

Знаки мають забезпечувати наявність тактильних знаків і символів, а також наявність шрифта Брайля.»

Розділ 10 САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ (безпека життя та здоров'я)

Виключити з назви розділові знаки та слова: «(безпека життя та здоров'я).».

Пункт 10.1. *Посилання на «ГН 2.2.6-166» замінити на* «[9]», *посилання на «ДСН 3.3.6.037» замінити на* «[12]», *посилання на «ДСН 3.3.6.039» замінити на* «[13]», *посилання на «ДСанПіН 239» замінити на* «[11]», *посилання на «ДГН 6.6.1.-6.5.001» замінити на* «[14]».

Пункт 10.4. *Другий абзац вилучити.*

Розділ 11 ДОВГОВІЧНІСТЬ І РЕМОНТОПРИДАТНІСТЬ

Пункт 11.2. *Посилання на «ДСТУ Б В.2.6-199, ДСТУ Б В.2.6- 200» вилучити.*

Розділ 12 ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Пункт 12.2. *Посилання на «[18]» замінити на* «[15]».

Розділ 13 РЕКОНСТРУКЦІЯ ТА КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ

Пункт 13.1 *викласти в новій редакції:*

«13.1 При проєктуванні реконструкції і капітального ремонту багатоквартирних житлових будинків, в тому числі з надбудовою, вбудовою і прибудовою приміщень різного призначення, переобладнанням нежитлових приміщень у житлові, слід забезпечувати загальні вимоги до споживчої якості житла упродовж всього проєктного строку експлуатації житлових будинків, враховуючи час їх зведення, особливості конструктивних систем, об'ємно-планувальних рішень, застосованих будівельних матеріалів і виробів, а також фактичний стан основ, технічний стан несучих конструкцій та елементів щодо механічного опору та стійкості згідно з ДСТУ 9273, забезпечення сталого використання природних ресурсів згідно з ДСТУ 9171.».

ДОДАТОК А (обов’язковий) ВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩІ КВАРТИРИ У БАГАТОКВАРТИРНОМУ ЖИТЛОВОМУ БУДИНКУ І ГУРТОЖИТКУ, ПЛОЩІ БУДИНКУ, ПЛОЩІ ПРИМІЩЕНЬ, ПЛОЩІ ЗАБУДОВИ, БУДІВЕЛЬНОГО ОБ'ЄМУ, ПОВЕРХОВОСТІ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ

Пункт А.5 *викласти у новій редакції:*

«**А.5** Площу житлового будинку визначають як суму площ поверхів будинку, виміряних у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін, а також площ літніх приміщень.

Площа сходових кліток, ліфтових та інших шахт включається до площі поверху з урахуванням їх площ на рівні даного поверху.

Площа горищ, технічних поверхів та підвалів до площі житлового будинку не включається.

Пункт А.10 *вилучити.*

Долучити пункти:

*«***А.11** Загальна площа приміщень житлового будинку включає сумарну площу вбудованих, вбудовано-прибудованих приміщень громадського призначення, які допускається розміщувати у цокольному, першому, другому, третьому і вище поверхах житлових будинків; розміщених захисних споруд цивільного захисту або СПП із властивостями захисних споруд цивільного захисту у підземному, підвальному або цокольних поверхах житлових будинках, виміряних у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін.

А.12 Висота житлового будинку визначається позначкою найвищого конструктивного елемента будівлі – парапету покрівлі, гребня покрівлі, верха фронтону, купола.

До верху конструктивного елемента будівлі відносяться надбудови для виходу на покрівлю, надбудови для розміщення технічного обладнання.

Висота зазначається у вигляді цифрового показника в метрах (від умовного нуля будинку в абсолютній позначці згідно діючої системи висот).».

ДОДАТОК Б (довідковий) РОЗРАХУНОК ПАСАЖИРСЬКИХ ЛІФТІВ

Таблиця Б.1. *Примітку 1 викласти в новій редакції:*

«**Примітка 1.** Ліфти вантажопідйомністю 1000 кг повинні мати габарити кабіни не менше ніж 2100 мм × 1100 мм.».

Долучити додатки:

«ДОДАТОК Г

(довідковий)

ЗАХИСТ ВІД ШУМУ ТА ВІБРАЦІЇ ЖИТЛОВИХ ПРИМІЩЕНЬ

Г.1 При проєктуванні житлових будинків слід забезпечувати загальну структуру цілісної оцінки захисту від шуму та вібрації об’єкту згідно з ДБН В.1.2-11.

Г.2 Вимога щодо захисту від шуму та вібрації розповсюджується на

зовнішні та внутрішні огороджувальні конструкції житлових будинків та на прибудинкові території, що прилягають до будинків, в яких перебувають люди.

При цьому об’єкт будівництва повинен бути запроектований та зведений таким чином, щоби протягом економічно обґрунтованого періоду нормальної експлуатації шум та вібрація, які сприймаються мешканцями або особами, які перебувають поблизу, був зведений до рівня, що не загрожує їхньому здоров’ю і дає можливість проживати і працювати в задовільних умовах і не перевищувати нормативних показників.

Г.3 Критеріями виконання вимоги щодо захисту від шуму та вібрації є:

- щодо шуму: межі допустимих рівнів шуму, значення всіх показників звукоізоляції огороджень та лункості приміщень;

- щодо вібрації конструкцій: межі допустимих рівнів вібрації конструкцій;

- щодо вібрації в приміщенні: межі допустимих рівнів вібрації відповідно до санітарних вимог.

Дані показники використовуються при проектуванні, будівництві, здачі в експлуатацію, а також в подальшій експлуатації об’єкта будівництва.

Г.4 Для захисту мешканців житлового будинку від шуму та вібрації слід застосовувати комплекс таких заходів:

- проектування огороджувальних конструкцій приміщень з забезпеченням необхідних значень індексів ізоляції повітряного та ударного шуму елементів конструкцій;

- використання об’ємно-планувальних рішень об’єктів будівництва, що одночасно забезпечують відокремлення приміщень з джерелами шуму від приміщень із нормованими рівнями шуму;

- застосування конструктивних рішень, що перешкоджають розповсюдження структурного шуму від інженерного обладнання;

- будівництво будинків, що знижують рівні звуку від зовнішніх джерел шуму;

- оздоблення внутрішніх поверхонь приміщень високоефективними

звукопоглинальними матеріалами і конструкціями;

- розміщення будинків на безпечних відстанях від зовнішніх джерел вібрації техногенного характеру;

- розміщення житлових приміщень із врахуванням потенційних місць встановлення внутрішніх джерел вібрацій;

- застосування систем захисту від зовнішніх джерел природнього та техногенного характеру, які знижують передачу вібрації на шляху її розповсюдження;

- застосування конструктивних рішень, що перешкоджають розповсюдженню вібрації від устаткування, обладнання, розміщеного на конструкціях та в вбудованих і вбудовано-прибудованих приміщеннях;

- обмеження вібраційного впливу на житловий будинок при будівництві об’єктів в умовах щільної забудови.

Г.5 Додатково до Г.4 можуть бути застосовані інші заходи, ефективність і доцільність яких обґрунтована науковими дослідженнями.

Г.6 Ефективність заходів, що застосовуються для захисту від шуму та вібрації, або їх комбінації залежить від:

- місцезнаходження та орієнтації об’єкта будівництва відносно потенційних зовнішніх джерел акустичного та вібраційного впливу;

- місцезнаходження, орієнтації, геометрії конструкцій та приміщень, в яких перебувають люди, відносно потенційних внутрішніх джерел акустичного та вібраційного впливу;

- фізичних та механічних характеристик зовнішнього середовища, ґрунтів, конструкцій, матеріалів, які знаходяться на шляху розповсюдження вібраційного впливу;

- технічних параметрів устаткування, обладнання, механізмів тощо, які є джерелами акустичного та вібраційного впливу;

- технічних параметрів конструкцій, устаткування, обладнання, яке використовується в системах захисту від шуму та вібрації;

- фактичних (зафіксованих) або потенційних (прогнозованих) рівнів акустичного та вібраційного впливу;

- систематичного контролю відповідності рівнів фактичного акустичного та вібраційного впливу допустимим межам.

ДОДАТОК Д

(довідковий)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПЛАНУВАЛЬНИХ РІШЕНЬ ІНКЛЮЗИВНИХ ПРИМІЩЕНЬ

Д.1 Планування житлових приміщень

Д.1.1 Вхідна зона житлового приміщення повинна забезпечувати вільний прохід за межі зони меблів і мати простір для повороту 1500 мм за межами радіуса повороту дверей.

Д.1.2 Ширина внутрішніх коридорів всередині житлових приміщень має забезпечувати можливість вільно проходити, відкривати, закривати та входити у дверні прорізи, а також мати достатньо простору для повороту людині, що пересувається на кріслі колісному.

Д.2 Планування кухонь

Д.2.1 Кухню слід планувати з урахуванням розміру, який забезпечує наявність робочого простору поряд із холодильником, кухонною плитою (або варочною поверхнею), духовим шкафом та мийкою. При цьому поворотне коло для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, повинне мати діаметр не менше ніж 1500 мм.

Д.2.2 Також слід передбачити мінімальну ширину проходу 900 мм до вікна, що відчиняється, дверей на балкон чи терасу.

Д.3 Планування вітальні

Д.3.1 У вітальні слід передбачати наявність поворотного кола діаметром 1500 мм для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, зони підлоги для меблів, а також мінімальну ширину проходу 900 мм до вікна, що відчиняється, дверей на балкон чи терасу, будь-яких інших суміжних кімнат.

Д.4 Планування спальні

Д.4.1 У спальні слід передбачати наявність поворотного кола

діаметром 1500 мм для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, перед шафою та для забезпечення доступу до одного довгого боку ліжка, зони підлоги для інших меблів, а також мінімальну ширину проходу 900 мм між усіма нерухомими елементами в приміщенні, включаючи доступ до вікна, що відчиняється, дверей на балкон чи терасу, будь-яких інших суміжних кімнат.

Д.5 Планування санвузлів

Д.5.1 Санвузли слід проектувати з урахуванням розміру та розташування сантехнічного обладнання у плані, що забезпечує наявність необхідного робочого простору для людини, яка пересувається у кріслі колісному, та простору для розташування унітазу, рукомийника, душу, ванної, пральної машини та сушарки, меблів.

Д.5.2 Під час проєктування санвузлів слід враховувати:

- простір для вільного поворотного кола діаметром 1500 мм за межами зони сантехнічного обладнання та меблів;

- наявність рукомийника в туалетній кімнаті (для роздільних санвузлів);

- можливість встановлення (кріплення до стін) допоміжних засобів (наприклад, підлокітники, ручки, відкидні сидіння, поручні, дзеркала);

- контрастні кольори між підлогою та стінами;

- достатній простір з одного боку унітазу (з можливістю пересаджування з крісла колісного на сидіння унітазу);

- установку змішувача для душу з однією ручкою на досяжній висоті над рівнем підлоги;

- можливість регулювання за висотою насадки для душу;

- відсутність сходинок або країв в душових кабінах відносно прилеглої підлоги.

Д.5.3 Для пральної та сушарної машини слід передбачати наявність достатнього місця для підключення та обслуговування в санвузлі або в окремому приміщенні для прання.

Д.6 Планування балконів та терас

Д.6.1 На балконах та терасах слід передбачати наявність поворотного кола діаметром 1500 мм для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, за

межами зони меблів.

Д.6.2 При реконструкції, за наявності балконів і терас в існуючих будинках, розміри яких не відповідають вище зазначеним вимогам, допускається наявність на балконі чи терасі достатнього місця для надання можливості людині, яка пересувається у кріслі колісному, повернутися назад у суміжне приміщення заднім ходом.

Д.6.3 Слід передбачати відсутність різниці в рівні підлог між суміжними приміщеннями та балконами чи терасами. Допускається влаштовувати пороги висотою не більше ніж 25 мм.

Д.6.4 Поверхні підлог балконів та терас повинні мати тверду та стійку до ковзання поверхню як в сухих, так і у вологих умовах.».

ДОДАТОК В (довідковий) БІБЛІОГРАФІЯ *викласти у новій редакції:*

«**ДОДАТОК Е**

(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1 Кодекс цивільного захисту України

2 Закон України «Про доступ до об’єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж»

3 Закон України «Про електронні комунікації»

4 Закон України «Про основні засади житлової політики»

5 Закон України «Про телекомунікації»

6 Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 року № 546-р «Про схвалення Стратегії розвитку сфери електронних комунікацій України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках»

7 Державні медико-санітарні нормативи допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджено наказом Міністерства охорони здоров’я України від 10.05.2024 № 813 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 травня 2024 р. за № 763/42108

8 Державні санітарні правила планування та забудови територій, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. № 173 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. за № 379/1404

9 Державні санітарні норми та правила утримання територій населених пунктів, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 р. № 145 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 р. за № 457/19195

10 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок (ДНАОП 00.1-1.32-01), затверджено наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 21 червня 2001 р. № 272

11 Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 р. № 239 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 р. за № 488/1513

12 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку (ДСН 3.3.6.037-99), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. № 37

13 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації (ДСН 3.3.6.039-99), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. № 39

14 Державні гігієнічні нормативи. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1997 р. № 62

15 Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель, затверджено наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 27 жовтня 2020 року № 260 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2020 р. за № 1257/35540

16 Державні санітарні норми та правила «Полімерні та полімервмісні матеріали, вироби і конструкції, що застосовуються у будівництві та виробництві меблів. Гігієнічні вимоги», затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 2012 р. № 1139 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09 січня 2013 р. за № 87/22619

17 ГБН В.2.2-34620942-002 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій проектування.».

КЛЮЧОВІ СЛОВА. *У кінці речення доповнити словами* «електронні комунікаційні мережі.».